

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 5CoCsp/15/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6120338005
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 02. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Világiová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2024:6120338005.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Világiovej a členov senátu JUDr. Karola Krochtu a JUDr. Andreja Radomského v právnej veci žalobcu Prima banka Slovensko, a. s., so sídlom Žilina, Hodžova 11, IČO: 31 575 951, proti žalovanej A. B., nar. XX.X.XXXX, bytom C., D. XXX/XX, zastúpenej JUDr. Petrom Vachanom, advokátom so sídlom Žilina, Mudroňa 1191/5, v spore o zaplatenie 1.552,69 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Poprad č.k. 20Csp/90/2020 – 106 zo dňa 09.03.2021, takto

rozhodol:

I. P o t v r d z u j e rozsudok.

II. Žalovanej p r i z n á v a voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu s tým, že o ich výške rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie rozhodol tak, že :

I. Súd žalobu z a m i e t a.

II, Žalovaná má voči žalobcovi právo na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o ktorých súd rozhodne samostatným uznesením.

2. Právne odôvodnil súd prvej inštancie svoje rozhodnutie podľa ust. § 7, § 9 ods. 2, 9, 10, § 11 ods. 1, 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom k 14.11.2013, podľa ust. § 39, § 41, § 52 ods. 1, 2, § 53 ods. 6 a 9, § 54 ods. 1, 2, § 488 a nasl., § 565 Občianskeho zákonníka, a podľa § 6 ods. 1, § 8, § 137, § 149, § 150 ods. 1, § 151 ods. 1, § 153 ods. 1, 2, 3 Civilného sporového poriadku (ďalej „CSP“).

3. Súd prvej inštancie z vykonaného dokazovania mal za preukázané, že na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere žalobca poskytol žalovanej spotrebiteľský úver vo výške 2.375,- eur (2.500 - poplatok 125,- eur) a žalovaná sa zaviazala poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť odplatu, čo v prípade riadneho splatenia úveru v dohodnutom termíne predstavuje celkovú čiastku 5.569,40 eur. Ročná úroková sadzba bola vo výške 17,90 %, ročná percentuálna miera nákladov (RPMN) vo výške 21,48%.

4. Súd prvej inštancie podrobil zmluvu kontrole súladu s ustanoveniami zákona 129/2010 Z.z. a posudzoval či zmluva o úvere má náležitosti vyžadované vyššie citovaným zákonom, alebo je potrebné v zmysle ustanovenia § 11 a nasl. zákona o spotrebiteľských úveroch považovať úver za bezúročný a bez poplatkov z dôvodu absencie kogentných náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

5. Ako bolo konštatované, veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru. Ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru a v prípade hrubého porušenia povinnosti sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Tento následok nastupuje napr. v prípade posudzovania schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa.

6. V tejto súvislosti súd prvej inštancie poukázal na skutočnosť, že vychádzal zo skutočností a dôkazov žalobcom predložených, pričom v súlade s § 154 CSP. prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany možno uplatniť najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa dokazovanie končí. Toto ustanovenie sa použije vo vzťahu k dodávateľovi aj v spotrebiteľskej veci.

7. Pokiaľ si žalobca uplatňuje právo na plnenie zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, je nutné vyhodnotiť, či pri uzatvorení zmluvy boli splnené všetky povinnosti a podmienky, ktoré na tieto zmluvné vzťahy kladie právna úprava zameraná na ochranu spotrebiteľa, t.j. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, zákon o spotrebiteľských úveroch a ďalšie. Bolo na žalobcovi, aby tento preukázal, že si splnil povinnosti vyplývajúcu mu z ust. § 7 a § 9 zákona o spotrebiteľských úveroch.

8. Z vykonaného dokazovania súdu prvej inštancie nebolo zrejmé, či pri overovaní bonity žalovanej žalobca mal nejaké údaje o výške príjmu žalovanej, životných nákladoch, jej skutočných záväzkoch, teda celkovej bonite žalovanej. Nebolo preukázané, že by žalobca s odbornou starostlivosťou pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere posúdil schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Tieto tvrdenia žalobcu, teda overenie bonity žalovanej ostali len v rovine tvrdení, bez predloženia relevantného dôkazu.

9. Pre účely posúdenia splnenia povinnosti uloženej dodávateľovi v ust. 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch nie je smerodajné, aká bola reálna finančná, majetková, sociálna situácia spotrebiteľa, ale akým spôsobom dodávateľ pristupoval k zisťovaniu a hodnoteniu bonity klienta. Odborná starostlivosť predpokladá overenie údajov, ktoré dlžník veriteľovi uviedol, resp. podložil tieto porovnávať so známymi alebo od spotrebiteľa zistenými (nie iba tvrdnými) informáciami o jeho príjmoch a výdavkoch (rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 33Cdo/2178/2018). Overovanie bonity žalovanej na podklade informácií poskytnutých žalovanou v žiadosti o poskytnutie úveru, a to ani prípadne podporené informáciami z reportu zo Sociálnej poisťovne či prostredníctvom Spoločného registra bankových informácií, nemožno považovať za posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať úver s odbornou starostlivosťou (obdobne rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 2CoCsp/20/2020 z 23. 09. 2020).

10. Postup žalobcu pri skúmaní bonity spotrebiteľa nesmie byť iba formálny, inak nespĺňa kritérium odbornej starostlivosti. S odbornou starostlivosťou posúdiť schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver nie je možné bez porovnania mesačných príjmov a výdavkov žiadateľa. Dokonca aj samotné zhromaždenie informácií o klientovi, ak však nie je úplné, nemožno samo o sebe považovať za náležité splnenie si povinnosti vyplývajúcej z ust. § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch. Takýto spôsob zisťovania bonity klienta možno charakterizovať ako posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez údajov o sociálno-ekonomickej situácii spotrebiteľa (bez zistenej výšky či samotnej existencie pravidelného mesačného príjmu žalovaného a jeho výdavkov) a účelové použitie údajov o sociálno-ekonomickej situácii spotrebiteľa na vytvorenie zdania väčšej schopnosti spotrebiteľa splácať úver, ako tomu v skutočnosti je, čo spôsobuje bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru podľa § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch.

11. S ohľadom na vykonané dokazovanie a citovanú právnu úpravu je nepochybné, že medzi žalovanou a žalobcom došlo k uzavretiu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, v zmysle ktorej boli žalovanej poskytnuté finančné prostriedky a tieto mala povinnosť vrátiť.

12. V danom prípade žalobca súdu nepreukázal, že by s odbornou starostlivosťou skúmal bonitu žalovanej. Uvedené je preto možné považovať za hrubé porušenie povinnosti žalobcu ako veriteľa podľa § 7 ods. 1 posudzovať schopnosť splácať úver. Rovnako v zmluve uvedená RPMN 21,48% zrejme nepočíta s poplatkom za poskytnutie úveru. Vzhľadom na uvedené súd vyhodnotil poskytnutý úver za bezúročný a bez poplatkov s poukazom na § 11 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch.

13. Z prehľadu splácania predloženého žalobcom je zrejmé, že žalovaná uhradila žalobcovi celkovú sumu 3.509,34 eur (z toho 10,84 eur po zosplatnení). Z uvedenej sumy si žalobca započítal na istinu sumu 1.019,06 eur a zvyšnú sumu vo výške 2.490,28 eur si započítal na úroky a poplatky. K tomuto žalobca pristúpil napriek ust. § 566 ods. 2 Občianskeho zákonníka. S prihliadnutím na záver, že poskytnutý úver treba považovať za bezúročný a bezpoplatkový je nepochybné, že pokiaľ žalobca žalobkyni poskytol úver v skutočnej výške 2.375,- eur (resp. 2.500,- eur bez odrátania poplatku za poskytnutie úveru) žalovanou splatená suma prevyšuje sumu poskytnutého úveru a žalobcovi tak nemožno voči žalovanej priznať žiaden nárok. Preto súd prvej inštancie žalobu v celom rozsahu zamietol.

14. Výrok o trovách konania odôvodnil súd prvej inštancie podľa § 255 ods. 1 CSP, a s prihliadnutím na zásadu úspechu v konaní úspešnej žalovanej priznal náhradu trov v rozsahu 100%, o ktorých rozhodne samostatným uznesením.

15. Proti tomuto rozsudku včas podal odvolanie žalobca. Právne odôvodnil svoje odvolanie podľa ust. § 365 ods. 1 písm. h/ a f/ CSP. Žalobca nesúhlasil s názorom súdu prvej inštancie, že nedostatočne skúmal bonitu žalovaného pred poskytnutím úveru, a že sa má navyše jednať o hrubé porušenie povinnosti žalobcu pri posudzovaní bonity. Mal za to, že pri poskytnutí úveru konal v súlade s právnymi predpismi, a bonitu žalovaného overil dostatočne a konal tak s odbornou starostlivosťou v súlade s ust. § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z., účinného v čase uzavretia zmluvy. Zároveň uviedol, že predložil dôkazy, ktorými dostatočne preukázal posudzovanie schopnosti žalovaného splácať úver, a tým postupoval pri poskytnutí úveru v súlade s § 7 ods. 1, a § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. A to síce získaním informácií o príjmoch a výdavkoch, či ďalších majetkových pomeroch žiadateľa o úver, v priloženej žiadosti o úver, berúc do úvahy výdavky minimálne v zákonnej výške podľa životného minima, získaním informácií o príjmoch a zamestnanosti reportom zo sociálnej poisťovne, ktorý bol vytvorený v súlade s ust. § 170 ods. 19 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení, pričom súbor otázok stanovuje Vyhláška Ministerstva financií č. 11/2018 Z.z., a lustráciou žiadateľa o úver v spoločnom registri bankových informácií, prostredníctvom ktorého si žalobca preveril záväzky žalovaného pred poskytnutím úveru, a z ktorého vyplynulo, že k dátumu podania žiadosti o úver nebol žalovaný v omeškaní so splácaním žiadneho záväzku evidovaného v predmetnom registri, nemal žiadnu omeškanú splátku, dodržiaval platobnú disciplínu, a všetky svoje záväzky plnil riadne a včas. Žalobca mal za to, že povinnosti v zmysle § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z., určeného v čase uzatvárania úverovej zmluvy splnil. Následne citoval ust. § 7 ods. 1, § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. Zároveň konštatoval, že na posúdenie bonity využil tri rôzne zdroje informácií, a to žiadosť o úver, dopyt SRBI, a sociálnej poisťovne, a zohľadnil všetky kritériá predpokladané podľa ust. § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. Teda mal za to, že pri poskytnutí úveru konal v súlade s právnymi predpismi, a bonitu žalovaného overil dostatočne a konal s odbornou starostlivosťou, a už v žiadnom prípade sa nemôže jednať o hrubé porušenie povinností. Žalovaný nemal problém splácať žalobcom poskytnutý úver viac ako 6 rokov, a až v marci 2020 sa dostal do omeškania so splátkou pre ktorú došlo k zosplatneniu úveru. V tejto súvislosti poukázal žalobca na uznesenie Krajského súdu v Prešove č.k. XXXX/X/XXXX – XX zo dňa 22.03.2018, na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp.zn. XXXXXXXX/X/XXXX zo dňa 13.05.2021.

16. Zároveň čo do odôvodnenia súdu prvej inštancie, že v zmluve uvedená RPMN 21,48% zrejme nepočíta s poplatkom za poskytnutie úveru, a teda úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, žalobca uviedol, že v tejto časti považuje rozsudok za nepreskúmateľný. Zároveň poukázal na ust. § 220 ods. 2 CSP, a konštatoval, že žalobca do RPMN zahrnul poplatok za poskytnutie úveru, pričom mu nie je zrejmé na základe čoho súd prvej inštancie dospel k opačnému záveru. Vo svojom písomnom vyjadrení zo dňa 05.11.2020 uviedol všetky predpoklady použité na výpočet RPMN, a medzi nimi bol uvedený aj poplatok za poskytnutie úveru. Uvedené potvrdenie aj výška celkovej čiastky ktorú musí klient zaplatiť v sume 5.569,40 eur ako súčet výšky úveru a celkových nákladov klienta spojených s úverom, a je vypočítaná ako násobok počtu splátok 120 a výšky splátok 45,37% a súčtu s poplatkom za poskytnutie úveru (125,- eur), t.j. 5.569,40 eur,

17. K započítaniu splátok úveru žalobca uviedol, že poukazuje na § 566 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Úver poskytnutý žalovanému bol žalovaný povinný splátiť žalobcovi v pravidelných mesačných anuitných splátkach, tak ako to vyplýva z bodu 1.2 Zmluvy, kde bolo dohodnuté že výška anuitnej splátky bola 45,39 eur. V zmysle bodu 1.1 zmluvy banky poskytnutú klientovi peňažné prostriedky formou splátkového bezúčelového úveru za podmienok uvedených v úverovej zmluve, a vo všeobecných obchodných podmienkach – B. E. F., A., ktoré tvoria jej neoddeliteľnú súčasť. Zmluvné strany si teda dohodli anuitné splácanie úveru, podľa ktorého sa úver spláca mesačnými splátkami, ktoré sa skladajú zo splátky istiny a úrokov. Poukázal na VOP časť V. úvery pre obyvateľstvo ods. 3, z ktorého citoval, a ďalej poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Trnave sp.zn. 25Co/150/2019 zo dňa 04.11.2020, z ktorého tiež citoval. Preto mal žalobca za to, že jeho odvolanie je dôvodné. Navrhol, aby odvolací súd v zmysle ust. § 388 CSP rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu zmenil a vyhovel žalobe v plnom rozsahu, a zaviazal žalovaného zaplatiť dlh v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku, a zároveň priznal náhradu trov prvoinštančného konania aj náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100% vo výške zaplatených súdnych poplatkov.

18. K odvolaniu žalobcu sa vyjadrila žalovaná. Poukázala na rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 27.10.2016 sp.zn. 6Co/171/2016, z ktorého citovala, a konštatovala, že veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou v zmysle § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z., preto nie je oprávnený požadovať jednorazové splatenie dlhu. Sankcia uvedená v § 11 ods. 2 tohto zákona účinného ku dňu podpisu zmluvy o úvere, má za následok, že vyhlásenie mimoriadnej splatnosti v zmysle § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka je potrebné považovať za neplatné. Zároveň poukázala na § 9 ods. 2 písm. i/ zákona o spotrebiteľských úveroch, z ktorého vyplýva, že sa uvedú všetky predpoklady použité na výpočet RPMN. V tejto súvislosti poukázala na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. XXXXXX/XX/XXXX zo dňa 29.04.2021, z ktorého citovala. Zároveň konštatovala, že zo strany žalobcu došlo k okamžitému započítaniu poplatku za poskytnutie úveru. Preto zmluva obsahuje nesprávny údaj o celkovej výške úveru, ktorý bol použitý pri výpočte RPMN, čo má za následok nesprávny údaj o RPMN. Zároveň poukázala na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. XXXX/XX/XXXX zo dňa 16.01.2019, z ktorého tiež citovala, a na rozsudok Krajského súdu v Trnave zo dňa 13.07.2021 sp.zn. XXXXXX/XX/XXXX. Tu uviedol, že v danej veci odvolací súd nespochyboval právny nárok žalobca na poplatok za poskytnutie úveru, ani jeho výšku, teda primeranosť, ale však pokiaľ z úveru 3.500,- eur, bol hneď odpočítaný poplatok 175,- eur, reálne bol poskytnutý úver iba v sume 3.325,- eur. Za týchto okolností potom nie je možné tvrdiť, splnenie všetkých zákonom stanovených podmienok, keď reálne úver nezodpovedá dohodnutej výške. V tejto súvislosti poukázala žalovaná aj na rozsudok Krajského súdu v Trnave č.k. 26Co/95/2018 – 168 zo dňa 15.05.2019, s tým, že výška čerpania úveru označuje celkovú sumu, ktorá bola daná k dispozícii spotrebiteľovi. Čo vylučuje sumy, ktoré si poskytovateľ úveru účtuje na úhradu nákladov súvisiacich s predmetným úverom, a ktoré nie sú tomuto spotrebiteľovi reálne vyplatené. V tejto súvislosti poukázala aj na výklad Súdneho dvora EÚ v rozsudku z 21.04.2016 vo veci C-377/14. Preto navrhla rozsudok ako vecne správny potvrdiť, a žiadala priznať náhradu trov odvolacieho konania.

19. K vyjadreniu žalovanej k odvolaniu žalobcu sa vyjadril žalobca. Čo sa týka predpokladov použitých na výpočet RPMN, poukázal na rozhodnutie NS SR č.k. 7Cdo/183/2020 zo dňa 24.02.2021, kde NS SR posudzoval obdobnú úverovú zmluvu, ako je zmluva, ktorej nárok je uplatnený v tomto konaní. Dovolací súd mal za to, že v úverovej zmluve sú uvedené všetky predpoklady potrebné na výpočet RPMN, kde je uvedená výška úveru, výška splátky a interval splátky, počet splátok, uvedenie výšky úrokov a prípadných poplatkov, ktoré údaje zo zmluvy jednoznačne vyplývajú. Dovolací súd na rozdiel od súdov vyšších inštancií zastáva názor, že zo znenia § 9 ods. 2 písm. j/ zákona č. 129/2010 Z.z., nevyplýva povinnosť veriteľa uviesť v zmluve konkrétny matematický výpočet RPMN, pričom zákon nepožaduje ani predpoklady pre výpočet RPMN špeciálne v zmluve označovať ako predpoklady pre výpočet RPMN. Poukázal na rozhodnutia Krajského súdu v Prešove sp.zn. XXXXXX/X/XXXX zo dňa 04.06.2020 a na XXXX/XX/XXXX zo dňa 30.07.2019, na uznesenie Krajského súdu v Prešove sp.zn. XXXX/XX/XXXX zo dňa 27.03.2018, ktoré citoval. Zároveň poukázal na uznesenie Krajského súdu v Nitre sp.zn. 6Co/237/2017 – 124 zo dňa 26.09.2018, rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 17Co/167/2019 zo dňa 29.07.2020, rozhodnutie Krajského súdu v Žiline sp.zn. 11Co/256/2019 zo dňa 26.05.2020, rozhodnutie Krajského súdu v Trnave sp.zn. 24Co/197/2019 zo dňa 12.08.2020, rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne sp.zn. 19CoCsp/35/2020 zo dňa 28.04.2021, rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp.zn. XXXXXX/X/XXXX zo dňa 13.05.2021, a rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach sp.zn. 2CoCsp/96/2020 zo dňa 08.07.2021. Zároveň sa znova vyjadril k výške úveru a k výpočtu RPMN. Znova uviedol, že zmluva obsahuje správny údaj o celkovej výške úveru

podľa § 9 ods. 2 písm. g/ zákona č. 129/2010 Z.z. Žalovanému bol na základe úverovej zmluvy poskytnutý úver vo výške 2.500,- eur, z ktorého časť finančných prostriedkov vo výške 125,- eur bola použitá na úhradu poplatku za poskytnutie úveru. Použitie časti poskytnutej sumy žalovaným na úhradu poplatku dohodnutého priamo v úverovej zmluve v ods. 1.2 Základné podmienky nijako nespochybňuje výšku sumy úveru poskytnutej žalobcom, ani neznižuje istinu dlhu žalovaného. Neexistujú zákonné ustanovenia v rozpore s ktorými by bol takýto postup. Poplatok bol v zmluve uvedený jasne, zrozumiteľne, vyznačený aj tabuľkou spolu s ostatnými kľúčovými podmienkami poskytnutého úveru. Spotrebiteľ mal navyše možnosť oboznámiť sa s predmetným poplatkom aj prostredníctvom formulára obsahujúceho štandardné európske informácie o spotrebiteľskom úvere. Žalovaný bol s poplatkom za poskytnutie úveru, teda riadne a preukázane oboznámený a uzrozumený, a svojim podpisom na úverovej zmluve vyjadril súhlas. Žalobca v konaní jednoznačne preukázal, že žalovanému bola na úverový účet poskytnutá suma vo výške 2.500,- eur, zodpovedajúca celkovej výške spotrebiteľského úveru v zmysle článku 1.2 zmluvy o úvere. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti zmluva v ods. 1.2 obsahuje správny údaj o celkovej výške úveru podľa § 9 ods. 2 písm. g/ zákona o spotrebiteľských úveroch, rovnako v nadväznosti na uvedené obsahuje aj správny údaj o RPMN, ktorý je v súlade so zákonom a nie v neprospech spotrebiteľa. Zároveň žalobca poukázal na stanovisko SO odboru ochrany finančných spotrebiteľov NBS (OFS), zo dňa 12.11.2011, v rámci poskytnutia súčinnosti Okresnému súdu Nové Mesto nad Váhom, z ktorého citoval. Zároveň predložil rovnicu na výpočet RPMN. Preto navrhol, aby odvolací súd rozhodnutie v napadnutom rozsahu zmenil, vyhovel žalobe, a zaviazal žalovaného zaplatiť dlh v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku, a zároveň žalobcovi priznal náhradu trov prvoinštančného konania aj náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100% vo výške zaplatených súdnych poplatkov.

20. K vyjadreniu žalobcu sa vyjadrila žalovaná. Uviedla, že zotrvala na všetkých doterajších vyjadreniach, a navrhla rozsudok potvrdiť a priznať jej náhradu trov odvolacieho konania.

21. K vyjadreniu žalovanej sa vyjadril žalobca. Nestotožnil sa s vyjadrením žalovanej a odvolanie smerujúce voči rozsudku považuje za dôvodné. V celom rozsahu sa pridržiaval podaného odvolania a všetkých doterajších vyjadrení. Navrhol rozsudok zmeniť, zaviazat' žalovaného zaplatiť dlh v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku a priznať mu trovy konania. Navrhol teda rozhodnúť v zmysle podaného odvolania a vyjadrení žalobcu.

22. Odvolací súd na základe podaného odvolania preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie, spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad uvedených v ust. § 379 a nasledujúcich CSP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ust. § 385 CSP a contrario, s tým že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli a na webovej stránke Krajského súdu v Prešove dňa 09.02.2024 a zistil, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

23. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích námietok v kontexte s namietaným porušením práva na spravodlivý proces, nesprávnym skutkovým zistením a nesprávnym právnym posúdením, teda, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky II. ÚS 78/05).

24. Vo veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia prvoinštančným súdom, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje.

25. V zhode so súdom prvej inštancie, ani odvolací súd v predmetnej veci nemal pochybnosti o tom, že predmetný vzťah medzi žalobcom a žalovanou je vzťahom spotrebiteľským, pretože uzatvorená zmluva je štandardnou formulárovou spotrebiteľskou zmluvou. Tu žalobca vystupoval v postavení dodávateľa, pretože pri uzatváraní spotrebiteľskej zmluvy konal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti a žalovaná je spotrebiteľom, keďže pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Odvolací súd na tomto mieste ešte zdôrazňuje, že základnou črtou spotrebiteľských zmlúv je to, že tieto sú pre spotrebiteľa

vopred pripravené a nie je vytvorený priestor na dojednávanie obsahu zmluvy alebo jej zmeny, pričom aj predmetná zmluva túto charakteristiku spĺňa.

26. Súd prvej inštancie sa zaoberal skúmaním, či zo strany žalobcu došlo k náležitému skúmaniu bonity žalovanej. Zákon o spotrebiteľských úveroch upravoval v § 7 ods. 1 povinnosť veriteľa pred uzavretím alebo zmenou spotrebiteľskej zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru s odbornou starostlivosťou posúdiť schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. V prípade, ak veriteľ túto svoju zákonnú povinnosť zanedbá, zákon sankcionuje takéto konanie v zmysle § 11 ods. 2 nemožnosťou vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. Zákon v tejto súvislosti ustanovuje tiež, že v prípade ak dôjde k hrubému porušeniu § 7 ods. 1, v takom prípade zákon sankcionuje takéto konanie veriteľa bezúročnosťou a bez poplatkovosťou poskytnutého úveru. Za hrubé porušenie povinnosti sa považuje najmä posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o rodinnej a ekonomickej situácii spotrebiteľa alebo bez prihliadnutia na údaje z príslušnej databázy, či registra.

27. Zákon o spotrebiteľských úveroch ukladá veriteľovi pri skúmaní bonity klienta postupovať s odbornou starostlivosťou, pričom zákon neuviedol zákonnú definíciu tohto pojmu. Aj napriek absencii takejto zákonnej definície možno vychádzať z toho, že odborná starostlivosť predpokladá overenie údajov, ktoré dlžník veriteľovi uviedol, resp. objektívne podložil minimálne potvrdením zamestnávateľa dlžníka a nepochybne kľúčovou je aj pri skúmaní bonity klienta využívať aj verejne dostupné informácie, ako napr. štátom zverejňované údaje o životnom minime, existenčnom minime a tieto porovnávať so známymi alebo od spotrebiteľa zistenými (nie iba tvrdenými) informáciami o jeho príjmoch a výdavkoch (do pozornosti rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 33Cdo/2178/2018).

28. Vzhľadom na uvedené ustanovenie možno od žalobcu ako veriteľa požadovať preukázanie skúmania bonity klienta, teda v uvedenom prípade bolo na žalobcovi ako veriteľovi, aby preukázal, že si svoje povinnosti vyplývajúce z právnych predpisov splnil, teda, že v uvedenom prípade bola splnená povinnosť vyplývajúca z § 7 ods. 1 Zákona o spotrebiteľských úveroch.

29. Podľa ust. § 7 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch (ZSÚ) v znení účinnom k 14.11.2013, veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

30. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

31. Z výsledkov vykonaného dokazovania vyplýva, že žalovaná žalobcu požiadala o poskytnutie spotrebiteľského úveru vo výške 2.500,- eur s tým, že uviedla, že jej príjem predstavuje mzda vo výške 470,- eur mesačne, má vlastné bývanie a dve vyživované deti. Nepriznala plnenie žiadnych záväzkov.

32. Z úverovej zmluvy č. 86990 zo dňa 14.11.2013 vyplýva, že uvedenou zmluvou žalobca žalovanej poskytol spotrebiteľský úver vo výške 2.500,- eur, ktorý sa žalovaná zaviazala splácať formou 120 pravidelných mesačných splátok po 45,37 eur s poistením Súbor A. Úroková sadzba bola uvedená vo výške 17,90% ročne, RPMN 21,48% ročne, priemerné RPMN 18,84% ročne a žalovaná mala splácať mesačne v 17-ty deň v mesiaci. Úver mal byť splatný k 17.11.2023. Oproti množstvu oprávnení žalobcu-banky a zodpovedajúcich povinností spotrebiteľa-žalovanej, zmluva obsahuje len dve povinnosti žalobcu, a to previesť na účet žalovanej poskytnuté prostriedky a vydať na požiadanie amortizačnú tabuľku. Zmluva je formulárová a jej obsah mala žalovaná možnosť ovplyvniť jedine v časti súhlasu s rozhodcovským konaním.

33. Z opakovaného upozornenia zo dňa 16.4.2020 vyplýva, že k uvedenému dňu mal záväzok žalovanej predstavovať sumu 49,11 eur. K uvedenej sume si žalobca pripočítal sumu 15,- eur ako zmluvnú pokutu a

žiadal o úhradu sumy 64,11 eur do 21.4.2020. V prípade neuhradenia sumy žalobca žalovanú upozornil na možnosť žiadania úhrady sumy 1.543,30 eur, ktorá má predstavovať celý záväzok žalovanej. Výzva bola na pošte uložená až 22.4.2020, podacia pečiatka pošty je nečitateľná a žalovaná výzvu prevzala dňa 29.4.2020. Teda mala zaplatiť do 21.04.2020, ale výzvu prevzala až o 8 dní neskôr dňa 29.04.2020.

34. Z výzvy na predčasné splatenie úveru zo dňa 19.6.2020 vyplýva, že uvedenou výzvou žalobca žalovanej oznamoval predčasnú splatnosť úveru a žiadal o úhradu sumy 1.623,53 eur, pričom záväzok žalovanej činil 1.593,53 eur a poplatok za výzvu na úhradu si žalobca zaúčtoval sumu 30,- eur. Výzva bola žalovanou prevzatá dňa 25.6.2020.

35. Z pohľadu odvolacieho súdu je dôležité zistenie súdu prvej inštancie, že z tzv. credit reportu, teda prehľadu záväzkov žalovanej nie je zrejmé, v akom období bol tento vypracovaný. Má predstavovať doklad o preverení bonity žalovanej splácať poskytnutý úver (čl. 8 a 9 spisu).

36. Dňa 14.11.2013 bol odmietnutý úver na sumu 2.000,- eur, a zároveň preverovaná žiadosť na 7.000,- eur. Uvedené vyplýva aj z preťače, že celkový počet kontraktov bol 2, žiadaných existujúcich odmietnutých odvolaní ukončených predčasne.

37. Tak ako odvolací uviedol vyššie z výsledkov vykonaného dokazovania nevyplýva, že by žalobca bonitu žalovanej dopytom do úverového registra bol skutočne overoval dňa 14.11.2013 ako to deklaroval v žalobe i v priebehu konania. Aj keď sa podľa názoru odvolacieho súdu pri zisťovaní bonity hľadá výlučne na základné životné potreby, nie bežné primerané či iné potreby, z pohľadu odvolacieho súdu pri príjme 470,- eur mesačne ako deklarovala žalovaná, a dvoch vyživovacích povinnostiach k maloletým deťom a s tým, že žalovaná je vydatá, výška životného minima od 01.07.2013 činila pre jednu plnoletú fyzickú osobu 198,09 eur, 138,19 eur mesačne ak ide o ďalšiu spoločne posudzovanú plnoletú fyzickú osobu, a 90,42 eur mesačne ak ide o nezaopatrené dieťa alebo zaopatrené nepĺnoleté dieťa. Teda spolu 517,12 eur, teda viac ako bol zárobok žalovanej. Zrejme aj preto dvakrát žiadosť žalovanej bola zamietnutá v iných prípadoch dňa 14.11.2013. Preto možno súhlasiť s názorom súdu prvej inštancie tak, ako to uviedol v bode 46. svojho odôvodnenia, že postup žalobcu pri skúmaní bonity spotrebiteľa nesmie byť iba formálny, inak nespĺňa kritérium odbornej starostlivosti. S odbornou starostlivosťou posúdiť schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver nie je možné bez porovnania mesačných príjmov a výdavkov žiadateľa. Dokonca aj samotné zhromaždenie informácií o klientovi, ak však nie je úplné, nemožno samo o sebe považovať za náležité splnenie si povinnosti vyplývajúcej z ust. § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch. Takýto spôsob zisťovania bonity klienta možno charakterizovať ako posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez údajov o sociálno-ekonomickej situácii spotrebiteľa (bez zistených výšky či samotnej existencie pravidelného mesačného príjmu žalovaného a jeho výdavkov) a účelové použitie údajov o sociálno-ekonomickej situácii spotrebiteľa na vytvorenie zdania väčšej schopnosti spotrebiteľa splácať úver, ako tomu v skutočnosti je, čo spôsobuje bezúročnosť a bez poplatkovosť úveru podľa § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch.

38. Odvolací súd teda súhlasí s názorom súdu prvej inštancie, že žalobca nepreukázal, že by s odbornou starostlivosťou skúmal bonitu žalovanej. Uvedené je preto možné považovať za hrubé porušenie povinností žalobcu ako veriteľa podľa ust. § 7 ods. 1 posudzovať schopnosť splácať úver. Tak, ako to uviedol v prvých dvoch vetách bodu 50. svojho odôvodnenia súd prvej inštancie. Preto sa možno stotožniť so záverom súdu prvej inštancie, že pokiaľ žalobca poskytol žalobkyni úver v skutočnej výške 2.375,- eur s žalobcom deklarovanej výške 2.500,- eur, a žalobkyňa zaplatila žalovanému sumu 3.509,34 eur (z toho 10,84 eur po zosplatnení), žalovanou splatená suma prevyšuje sumu poskytnutého úveru a žalobcovi tak nemožno voči žalovanej priznať žiaden nárok. Preto súd prvej inštancie správne žalobu v celom rozsahu zamietol. Správne rozhodol súd prvej inštancie i o trovách konania. V tejto časti odvolací súd poukazuje na odôvodnenie v bode 52. rozsudku súdu prvej inštancie.

39. Podľa konštantnej judikatúry tak národných ako aj nadnárodných súdov, súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranami sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných stranami. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku strany sporu, ktorá ju nastolila. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty strán. v tejto súvislosti odvolací súd poukazuje napríklad na rozhodnutie sp.zn. II.ÚS 251/04, III.ÚS 209/04, II.ÚS 200/09 a na ďalšie. Preto odvolací

súd na ďalšiu argumentáciu žalobcu týkajúcu sa RPMN, a toho, či RPMN vo výške 21,48% počíta alebo nepočíta s poplatkom za poskytnutie úveru (bod 50. odôvodnenia), a k námietke nepreskúmateľnosti rozsudku v tejto časti uvádza, že táto odvolacia námietka už nemôže privodiť úspech k odvolaniu žalobcu vzhľadom na vyššie uvedené vo vzťahu k zisťovaniu bonity žalovanej. Preto odvolací súd nepotreboval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

40. Preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie podľa ust. § 387 ods. 1, 2 CSP ako vecne správny potvrdil.

41. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 396 ods. 1 CSP, v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP. Úspešnej žalovanej odvolací súd priznal voči neúspešnému žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu s tým, že o výške rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením (§ 262 ods. 2 CSP).

42. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).